

Archidiecezjalny Program Duszpasterski

WIELKI POST I TRIDUUM PASCHALNE

Propozycje szczegółowe

Poznań 2007/2008

MARTYRIA

Świadectwo o Słowie

Krzyż Jezusa Chrystusa

Okres Wielkiego Postu przygotowuje nas na świętowanie tajemnicy paschalnej Jezusa, której szczególnym momentem jest celebrowanie liturgii Męki i Śmierci Chrystusa w Wielki Piątek. Bogactwo nabożeństw pasyjnych tego okresu ukazuje nam cierpiącego Zbawiciela, który posłuszny woli Ojca konsekwentnie zdąża ku Golgocie, dźwigając krzyż.

Wielu ludzi nie potrafi dzisiaj przyjąć i przeżywać po chrześcijańsku krzyża, który ich spotyka w wymiarze osobistym i społecznym. Wielki Post jest czasem przyłgnięcia do krzyża Jezusa. Zachęcajmy wiernych do odkrywania mocy Chrystusowego krzyża. Pomocą niech staną się dobrze przygotowane nabożeństwa Gorzkich Żali z kazaniem pasyjnym, Drogi krzyżowej czy też podejmowane przez wiernych prywatne praktyki pokutne. Pokazujmy potrzebę zakorzenienia się w krzyżu, która prowadzi do umiejętności przyjęcia krzyża w swoim życiu. Jezus uczy nas pełnić wolę Tego, który nas stworzył i umiłował. Uzdalnia nas też mocą swego Ducha, byśmy dostrzegli odkupieńczą moc krzyża i pragnęli z niej obficie czerpać.

Krzyż Kościoła

Wspólnota dzieci Bożych, to Lud naznaczony krzyżem Zbawiciela. Każdy ochrzczony, już na początku swej drogi życia, został pobłogosławiony tym znakiem. Kościół jest wezwany i powołany, by niósł krzyż Zbawiciela jak zwycięski sztandar i pod jego znakiem gromadził uczniów Chrystusa. Nie ma Kościoła Jezusa Chrystusa bez tajemnicy Jego krzyża. Jako Kościół, jesteśmy Ludem spod znaku krzyża, zdążającym ku pełni zbawienia.

Odkrywajmy na nowo znaczenie tego świętego znaku, przygotowując się do odnowy przymierza chrzcielnego w Wigilię Paschalną. Zachęcajmy wiernych do głębokiej refleksji nad krzyżem w życiu osobistym oraz życiu wspólnoty Kościoła. Uczmy szacunku do znaku krzyża, który czynimy na swoim ciele podczas modlitwy. Zawracajmy uwagę na sens obecności krzyża w miejscach publicznych (przy drogach, w szkołach, zakładach pracy, w szpitalach, na cmentarzach...) oraz w naszych domach.

Krzyż człowieka

Biblijnym mottem *Programu duszpasterskiego* są słowa z Ewangelii św. Łukasza: *Jeśli kto chce iść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech co dnia bierze*

krzyż swój i niech mnie naśladuje! Bo kto chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci swe życie z mego powodu, ten je zachowa (Łk 9,23-24). To Chrystusowe wezwanie odnosi się do wszystkich ochrzczonych. Bóg oczekuje od nas zgody na wzięcie krzyża i pójście za Jezusem, by nadać sens swojemu życiu w miłości ofiarnej.

Nierzadko zdarza się, że człowiek wierny Panu Bogu oczekuje, iż życie potoczy się bez kłopotów i cierpienia. Pójście za Zbawicielem jest związane z trudem kształtowania własnego życia według nauki Ewangelii. To zgoda na umieranie dla grzechu, by móc żyć dla Boga. Taka postawa owocuje zaakceptowaniem krzyża swojego życia. Zgoda na krzyż wyrasta z wiary w moc Bożej miłości, która objawiła się w Chrystusie. Z krzyża płynie moc i męstwo, w krzyżu jest nasze zwycięstwo – tak modlimy się pieśnią o krzyżu Chrystusa. Przyjęcie krzyża jest przede wszystkim zgodą na łaskę, jaką otrzymujemy od Boga.

Naśladowanie Chrystusa w miłości ofiarnej

Przyjęcie krzyża przez ucznia Chrystusa, to nie cierpiętnictwo lecz odkrywanie mocy krzyża Jezusa, która wyzwala z grzechu i uzdalnia do tego, by iść konsekwentnie drogą Ewangelii, niezależnie od tego, co człowieka spotka. To gotowość pójścia przez życie „pod prąd”. Miłość ofiarna staje się drogą realizacji największej nadziei.

Mój znak krzyża

Zgoda na krzyż wyraża się nade wszystko postawą życia człowieka. Nie jest jednak obojętne, jakie miejsce w naszym życiu ma znak zbawienia, który powinien być noszony przez uczniów Chrystusa. Wielu chrześcijan nosi dzisiaj na szyi znaki zodiaku, a nie krzyż Chrystusa. Czas Wielkiego Postu jest okazją, by przypomnieć o obowiązku dawania świadectwa także poprzez znaki, które towarzyszą nam w codziennym życiu. Krzyż świadomie zawieszony na piersi człowieka czy na ścianie jego pokoju, może być wyraźnym świadectwem przynależności do Chrystusa. Wykorzystajmy propozycję rozprawienia *Krzyża ręcznego*, aby pomóc wiernym w pogłębieniu ich relacji z ukrzyżowanym Chrystusem.

Codzienna homilia

W parafiach, w których nie ma zwyczaju codziennej homilii, wprowadźmy ją w okresie Wielkiego Postu. Krótka refleksja nad tekstami Liturgii Słowa może stać się dla słuchaczy okazją do odkrywania znaczenia Słowa Bożego w codziennym życiu. Inspiracji można szukać w programie homiletycznym opublikowanym w opracowaniu *Programu duszpasterskiego*.

Rekolekcje

Szansą odkrycia zbawczej mocy krzyża Jezusa Chrystusa są rekolekcje parafialne oraz szkolne. Niech staną się one okazją do podjęcia tematu *Programu duszpasterskiego: Bądźmy uczniami Chrystusa*. Przygotowanie i przeprowadzenie rekolekcji szkolnych staje się niekiedy dla ich organizatorów doświadczeniem krzyża. Nie zapominajmy, że jest to jednak wielka szansa zbliżenia dzieci i młodzieży do Pana Boga. Rekolekcje szkolne winny być zaplanowane już pod koniec roku szkolnego i powiązane z programem wychowawczym szkoły.

Parafialne Święto Młodych

Niedziela Palmowa jest Parafialnym Świętem Młodych. Podejmijmy wysiłek, by w każdej parafii ten dzień stał się, w łączności z Ojcem Świętym Benedyktem XVI, Parafialnym Świętem Młodych. Wykorzystajmy materiały przygotowane przez Duszpasterstwo Młodych naszej Archidiecezji, które dotrą do naszych parafii. Niech Święto Młodych będzie okazją do uczenia młodzieży miłości ofiarnej w życiu codziennym.

Maraton Biblijny

Już czwarty raz Duszpasterstwo Młodzieży organizuje w Poznaniu wspólne czytanie Pisma świętego zwane Poznańskim Maratonem Biblijnym (17 II – 7 III 2008). Dotychczasowe edycje zgromadziły wiele osób gotowych publicznie czytać teksty Biblii. Są parafie naszej Archidiecezji, które w własnym zakresie organizują wspólne czytanie Pisma Świętego. Cieszy się to dużym zainteresowaniem wiernych. Jest to okazja do stworzenia środowiska zainteresowanego stałą formacją biblijną w parafii. Konsekwentna praca z Biblią uzdalnia do radykalnego pójścia za Chrystusem i przyjęcia nadziei, którą daje Bóg.

Emigranci

Wielu emigrantów przyjeżdża na Wielkanoc do Ojczyzny. Zauważmy ich w naszych parafiach. Polecajmy ich opiece Bożej, np. w modlitwie wiernych podczas Mszy świętej czy na nowennach do NMP Nieustającej Pomocy, na Gorzkich Żalach czy Drodze krzyżowej.

LITURGIA

Słowo i sakrament

Gorzkie Żale

To pasyjne nabożeństwo, zaliczane do form pobożności ludowej, ciągle cieszy się dużym zainteresowaniem wiernych. Wykorzystajmy tę szansę, by pomagać parafianom w pogłębianiu osobistej relacji z Chrystusem. Dołóżmy starań, by celebracje te były dobrze przygotowane i tematycznie powiązane z *Programem duszpasterskim*. Stosunkowo niewielu młodych ludzi uczestniczy w tym nabożeństwie. Może warto zorganizować Gorzkie Żale dla młodzieży w ramach wielkopostnego dnia skupienia dla nich...

Droga krzyżowa

Dajmy parafianom możliwość zakupienia *Krzyża ręcznego*, o którym informowaliśmy szczegółowo w adwentowej części *Programu*. Wierni mogliby przynosić go na nabożeństwo drogi krzyżowej, by – trzymając go w dłoni podczas modlitwy – jeszcze bardziej jednoczyć się z cierpiącym Odkupicielem. Pomyślmy, jak zorganizujemy celebracje Drogi krzyżowej, które grupy mogą włączyć się w ich przygotowanie i przeprowadzenie.

Droga krzyżowa ulicami miasta Poznania przejdzie w Wielki Wtorek. Rozpocznie się w Farze o godz. 19:00. Wiele parafii podejmuje taką formę nabożeństwa Drogi krzyżowej. Zachęcamy, by razem uczyć się od Jezusa gotowości przyjęcia i dźwigania krzyża.

Praktyka życia sakramentalnego

Okres Wielkiego Postu, to czas wysiłku zmierzającego do odnowy życia przez nawrócenie. Zachęcajmy wiernych do gorliwszego uczestniczenia w życiu sakramentalnym. Poruszajmy ten temat w nauczaniu podczas homilii, rekolekcji, katechezy oraz spotkań różnych grup duszpasterskich. Podkreślajmy znaczenie sakramentu pokuty, który daje człowiekowi bezpośrednio doświadczenie owocu krzyża Jezusa Chrystusa.

Triduum Paschalne

Przygotujmy starannie liturgię Triduum Paschalnego. Zaproszmy do współpracy osoby dorosłe. Odmawiajmy wspólnie modlitwę Liturgii Go-

dzin. Zadbajmy o nowy paschał, by zgodnie z tym, o czym śpiewamy w Orędziu Paschalnym był naturalną świecą. Przygotujmy uroczyste świętowanie Wielkiego Czwartku z obrzędem obmycia nóg i dziękczynną adorację po Mszy Wieczery Pańskiej, liturgię męki i śmierci Chrystusa w Wielki Piątek, adorację przy Grobie Pańskim oraz Wigilię Paschalną wraz z procesją rezyrakcyjną. W godzinie chrztu zostaliśmy zanurzeni w Śmierci i Zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa. W Noc Zmartwychwstania starajmy się wyeksponować w naszych kościołach chrzcielnicę. Niech udekorowana w świeże kwiaty będzie przez pięćdziesiąt dni radości paschalnej szczególnym znakiem narodzin każdego chrześcijanina do nowego życia.

Poprośmy parafian, by na liturgię Wielkiego Piątku przynieśli do świątyni swoje krzyże (te wiszące na ścianach domów, krzyżyki noszone na łańcuszku czy krzyże ręczne, które nabędą w parafii w Wielkim Poście). Po adoracji krzyża zachęćmy wiernych do ucalowania krzyży. Podczas procesji komunijnej, idąc, by karmić się Ciałem Chrystusa, mogą przycisnąć krzyż do serca, prosząc Boga o siły do pójścia za Jezusem drogą krzyża oraz do przyjęcia krzyża swego życia.

Obrzęd obmycia nóg

W liturgii Mszy Wieczery Pańskiej w Wielki Czwartek, Pan Jezus uczy nas postawy, która winna charakteryzować Jego uczniów, obmywa nogi apostołów wzywając ich do służenia sobie nawzajem. Wiele parafii naszej Archidiecezji wprowadziło obrzęd obmycia nóg. Bardzo prosimy duszpasterzy, którzy jeszcze tego nie uczynili, by wprowadzili go w swoich parafiach. Ze względu na tegoroczny temat pracy duszpasterskiej – *Bądźmy uczniami Chrystusa* – prosimy Zbawiciela, by uczył nas postawy służebnej. Podobnie jak przed rokiem, przygotowany został obrazek: *Wieczera* wraz z odpowiednią medytacją, do wykorzystania podczas Mszy Wieczery Pańskiej. Obrazek można zamawiać w Dziale Handlowym DiKSŌ tel. (061) 855-09-73 lub u dystrybutora „Przewodnika Katolickiego”, tel. 601- 56-72-80.

Dzień Świętości Życia

W tym roku Uroczystość Zwiastowania Pańskiego przypada w poniedziałek 31 marca. Jest to Dzień Świętości Życia, w którym wierni podejmują duchową adopcję dziecka poczętego. Przygotowujmy parafię od początku Wielkiego Postu na ten dzień, przybliżając parafianom sens tego dzieła, zachęcając do modlitwy zarówno dorosłych, jak i młodzież. Proponujemy modlitwę w obronie nie narodzonych także osobom chorym i cierpiącym.

Centralne uroczystości Dnia Świętości Życia odbędą się w Katedrze o godz. 18:00 oraz tradycyjnie już w Lesznie i Szamotułach.

Dekanalne spotkania Parafialnych Rad Duszpasterskich i Ekonomicznych

Na okres paschalny zaplanowane zostały dekanalne spotkania dla członków Parafialnych Rad Duszpasterskich i Ekonomicznych. Podczas wspólnej modlitwy radni przyjmą *Krzyż ręczny* na znak gotowości pójścia za Jezusem w postawie służby na rzecz swojej wspólnoty parafialnej. Rada Duszpasterska i Ekonomiczna to szczególne środowiska w parafii, gdzie wzrastać mają uczniowie Chrystusa. Konspekt liturgii towarzyszącej tym spotkaniom przedstawiony zostanie podczas wielkopostnych Sympozjów duszpasterskich dla kapłanów.

DIAKONIA

Posługa wobec potrzebujących i wspólnoty

Krzyże bliźnich

Codziennie spotykamy ludzi doświadczonych ciężarem własnego krzyża. Ma on różne oblicza, ale zawsze stwarza możliwość okazania miłości, by pomóc, pocieszyć czy wesprzeć. Gdy pomagamy innym w dźwiganiu ich krzyża, podejmujemy posługę Cyrenejczyka, pomagamy Jezusowi nieść krzyż, wyrzucać złe duchy i uzdrawiać chorych.

Uwrażliwiamy wiernych na duchowe, moralne i fizyczne cierpienia sióstr i braci we wspólnocie parafialnej, w sąsiedztwie czy w ich własnych rodzinach.

Deklaracja gotowości służby

Obrzęd obmycia nóg w Wielki Czwartek pragniemy, podobnie jak przed rokiem, rozszerzyć na wszystkich parafian, którzy zechcą zadeklarować w ten wieczór gotowość podjęcia lub kontynuowania postawy służebnej na rzecz wspólnoty. Konieczne jest przygotowanie parafii do składania deklaracji. Można to czynić systematycznie przez cały Wielki Post, wykorzystując do tego, np. Gorzkie Żale z kazaniemi pasyjnymi, niedzielne homilie, gazetkę parafialną czy ogłoszenia duszpasterskie.

W tym roku Caritas naszej Archidiecezji przygotował foldery zawierające deklaracje gotowości włączenia się w wolontariat parafialny lub diecezjalny. Kto pozytywnie odpowie na tę prośbę, może wesprzeć pracę parafialnego zespołu Caritas lub włączyć się w dzieła organizowane przez centralę Caritas.

Skarbonki Caritas

Caritas rozprawdza na Wielki Post skarbonki dla dzieci, które poprzez wyrzeczenia odkładają zaoszczędzone pieniądze, by przekazać je na pomoc najuboższym. Zachęcamy dzieci oraz ich rodziców, by zechcieli skorzystać z takiej formy przeżywania Wielkiego Postu. Zaprosimy dzieci, aby przyniosły skarbonki z uzbieranymi ofiarami w Wielki Czwartek, by w procesji z darami przynieść je do ołtarza.

Szkolne Koła Caritas

Zachęcajmy katechetów i nauczycieli, by zakładali i prowadzili Szkolne Koła Caritas. W nich młodzież i dzieci kształtują postawy solidarności i gotowości pomocy słabszym. Zauważmy, jak bardzo ważna jest taka działalność formacyjna przy dzisiejszych problemach polskiej szkoły.

Dar krwi

Wielki Post to dobry czas, by przekonywać parafian do podzielenia się z potrzebującymi darem swojej krwi. Jeśli nie podejmowaliśmy wcześniej tego tematu, to omówmy z Radą Duszpasterską tę propozycję oraz znajdziemy osobę, która może być za to dzieło w parafii odpowiedzialna. Nawiążmy kontakt z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu. Zaplanujmy jeszcze w tym roku akcję oddawania krwi w parafii. Centrum Krwiodawstwa dysponuje ambulansem, który – po wcześniejszych ustaleniach – może przyjechać do parafii na przygotowaną akcję oddawania krwi.

Kontakt: Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, Poznań, ul. Marcelińska 44, tel.061 867 40 31, www.rckik-poznan.com.pl